

BYGGEVARER OG CE-MÆRKNING

Valg af egnede byggevarer

Op mod 80 % af alle byggevarer CE-mærkes. Denne ordning er primært indført for at sikre fri og lige adgang til det europæiske marked [1]. Erfaringerne viser desværre, at byggevarer i nogle tilfælde anvendes i løsninger, som efterfølgende ikke fungerer som forventet. Årsagen er ofte, at køberen – bygherren og dennes rådgivere – har næret en uberettiget tro på, at CE-mærket er et kvalitetsstempel, og/eller køberen har troet på en anprisning, som lover mere end den bagved liggende deklaration giver grundlag for.

I artiklen beskrives, hvordan byggermarkedet fungerer efter indførelsen af CE-mærket, med det formål at skærpe købernes opmærksomhed på at sikre, at relevante krav til de anvendte byggevarer er opfyldt.

Efter aftale med Byg-Erfa er beskrivelsen i nogen grad sammenfaldende med teksten i et blad om samme emne, som pt. er under udarbejdelse.

FORKORTELSER

CE	Conformité Européenne
DoP	Declaration of Performance
AVCP	System of Assessment and Verification of Constancy of Performance
ETA	European Technical Assessment

Baggrund

Fremstilling, markedsføring, salg og anvendelse af byggevarer inden for det europæiske område er reguleret gennem en række fælles europæiske regler. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har i 2016 informeret om disse regler under overskriften "Kend din byggevarer".

Med reglerne har byggevarermarkedet ændret karakter. De fælles regler betyder, at deklarerede egenskaber i CE mærkningen kan regnes for gældende overalt i Europa, og at varerne kan forhandles frit. Generelt må markedsføringen af byggevarer med CE-mærkning - hvor den deklarerede ydeevne svarer til kravene for en given anvendelse - ikke hindres af særlige nationale regler eller betingelser. Myndighederne i EU's medlemsstater håndhæver EU-regler om byggevarers frie adgang til markedet.

Reglerne har medført et øget udbud af byggevarer og en øget mulighed for at udvikle nye (billigere/bedre) løsninger, men har også øget risikoen for, at uegnede produkter vinder indpas.

CE-mærket

CE mærkningen betyder, at der er udarbejdet en ydeevnedeklaration (DoP) for varen baseret på et af to følgende grundlag i henhold til EU's regler:

1. En harmoniseret europæisk standard. Det vil sige en europæisk standard med et annekset ZA, der beskriver egenskaber og det tilhørende AVCP system, som gælder for CE mærkning af produktet
2. En Europæisk Teknisk Vurdering (ETA). En ETA kan udstedes for produkter eller

CE-MÆRKEDE BYGGEVARER

CE-mærkning sker med hensyn til EU-definerede væsentlige egenskaber. De deklarerede egenskaber gælder i hele EU, og en ydeevnedeklaration, DoP skal følge varen.

Producenten står inde for, at de deklarerede egenskaber findes i produktet, og sælgers anprisninger må ikke være vildledende.

CE-mærket på en byggevare viser, at mindst en teknisk ydeevne er deklareret. Det betyder bl.a., at for en byggevare på det danske marked kan de nationale krav fx i Italien være opfyldt, men ikke nødvendigvis i Danmark.

HENVISNINGER

1. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen [<https://www.trafikstyrelsen.dk/DA/Presse/Nyhedsarkiv/Byggeri/2016/11/Kend-din-byggevare.aspx>]
2. ETA Danmark [www.etadanmarck.dk]
3. Bygningsreglement [<http://bygningsreglementet.dk/>]

byggesystemer, som ikke er omfattet af en harmoniseret standard. Egenskaberne i en ETA fastlægges på baggrund af den påtænkte anvendelse, men er alene en deklaration af produktets egenskaber

Uanset om DoP'en er udarbejdet på grundlag af en harmoniseret standard eller en ETA, har DoP'en og CE mærkningen ikke sigte på nogen specifik anvendelse. Mærkningen betyder, at en eller flere af varens tekniske egenskaber er deklareret i overensstemmelse med standarden eller ETA'en. Producenter kan stort set frit vælge, hvilke egenskaber, der skal være grundlag for CE-mærkning af deres varer. Det kan betyde, at ikke alle relevante egenskaber er deklareret. CE-mærkning sikrer således ikke, at alle de tekniske egenskaber, der er relevante for anvendelse i en konkret byggeteknisk løsning, er til stede i byggevaren, og myndighederne kan ikke bidrage til at sikre, at sådanne egenskaber deklarerer. CE-mærket er således ikke noget kvalitetsmærke.

Med de begrænsninger i deklARATIONERNES betydning, og en konstatering af, at sælgers anprisninger ikke altid tegner det fulde billede af varernes egnethed, bliver det købere – dvs. bygherrer, projekterende arkitekter og ingeniører, entreprenører og håndværkere – der skal sikre frasortering af uegnede byggevarer og sørge for, at egenskaberne i anvendte byggevarer i et konkret byggeri lever op til den ønskede standard og kvalitet, herunder holdbarhed.

Det gøres ved at stille krav til byggevarernes tekniske egenskaber. Så snart man bevæger sig væk fra løsninger, der er gode erfaringer med over længere tid, stiller det betydelige krav til omhu og byggeteknisk viden.

Krav til det færdige byggeri og til byggevarer

Imens deklaration af byggevarers egenskaber er et EU-anliggende, er kravene til det færdige byggeri et nationalt anliggende, og i Danmark formuleres de som generelle, funktionsbaserede ydeevnekrav i Bygningsreglementet. Bygherren kan dog kræve højere ydeevne for et konkret byggeri end det, der svarer til mindstekravene i Bygningsreglementet, og kan stille supplerende krav fx til holdbarhed eller finish.

Normalt kræves der ikke omfattende dokumentation for byggevarerne i en velkendt løsning, som i årevis er blevet anvendt med godt resultat, men som minimum bør man sikre sig, at CE-mærket dækker over en deklaration af de egenskaber, som varen forventes at have.

Det kræver derimod ofte en væsentlig indsats at formulere de nødvendige specifikke tekniske krav til byggevarer – især når det handler om nye produkter, fx. i en let ydervæg. Det drejer sig om at omsætte de overordnede funktionsbaserede ydeevnekrav for væggen til detaljerede krav til tekniske egenskaber for de byggevarer, der skal indgå i den projekterede løsning.